

Grundkursus i vandløbsrestaurering

Vejle, 16.-18. september 2016

Fotos af Børge Erland Jensen, Rune Schultz, Finn Sivebæk og Jan Nielsen

En fotoserie om, hvordan en flok naturvenner var på kursus
og på en time genskabte gydemuligheder i et ørredvandløb

Kurset veksler imellem teori inde og praksis ude.
Hvad kræver fiskene, og hvad skal man gøre i praksis ?
Her er vi ved Lille Høgsholt Bæk, hvor der blev udlagt gydegrus for nogle år siden

Kvak Møllebæk blev genslynget i 1991, hvor der blev udlagt gydegrus
Ørrederne har klaret sig selv lige siden, altid med store bestande fra gydning.
Vi så først på smådyr og undersøgte derefter fiskebestanden

Jan Nielsen fortæller, hvordan man undersøger smådyrene med en faunaketcher, kombineret med at pille smådyr af sten og grene. Artssammensætningen viser meget om, hvor rent vandet er, og om der er levesteder for dyrene.

Finn Sivebæk fortæller, hvordan man elektrofisker

Ørredens yngel står i skjul på det lave vand ved bredderne

De større fisk står i de dybe huller.

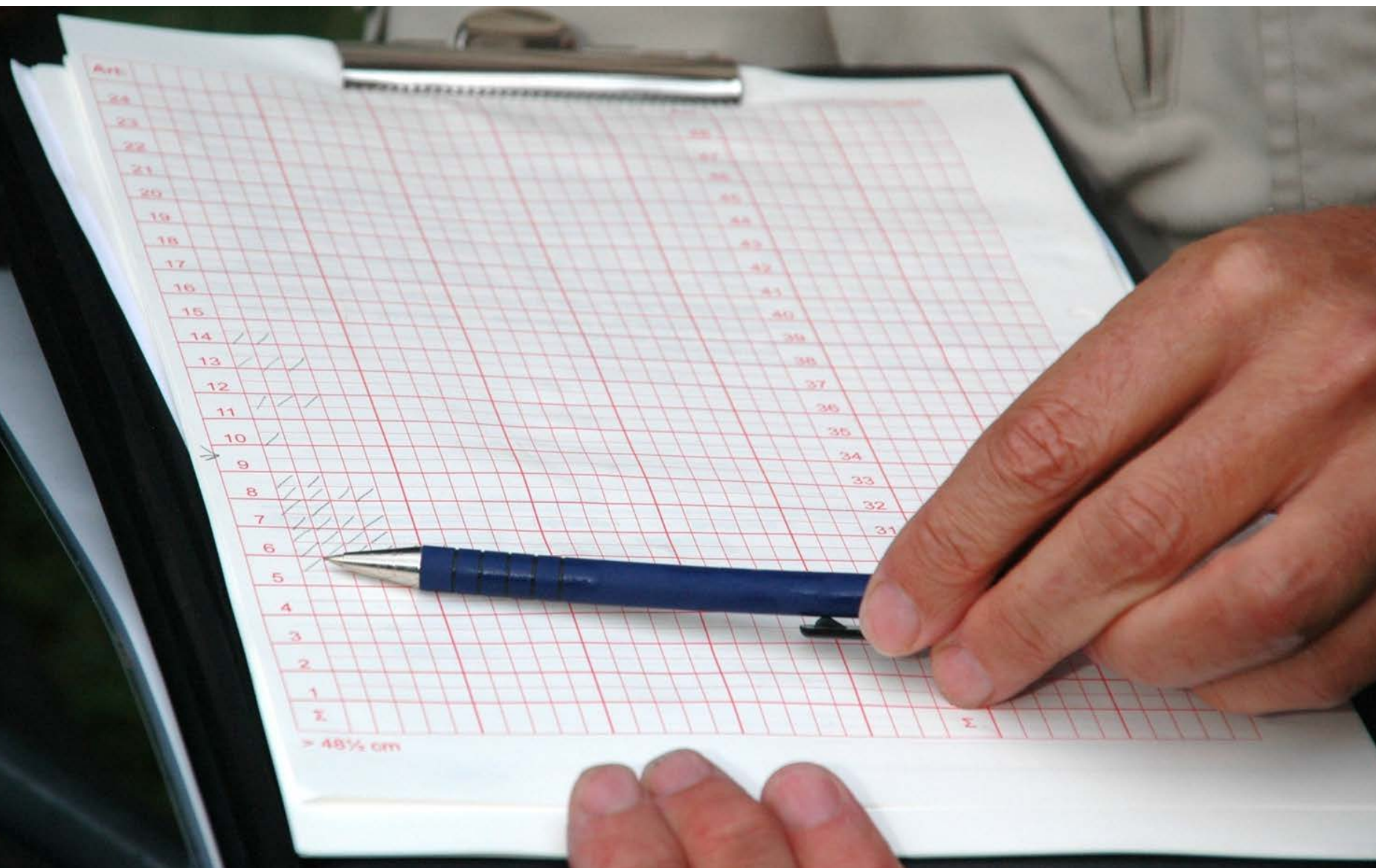

Der er som sædvanlig masser af ørredyngel fra vinterens gydning

Hver fisk markeres med en streg på et "længdeskema"
Ynglen er $5\frac{1}{2}$ - $8\frac{1}{2}$ cm lange. Etårsfiskene er 10-14 cm.

Vildfisk – der er ikke sat ørreder ud i bækken i 25 år,
og slet ikke sat ørreder ud i Vejle Å-systemet i 6 år

Ole, Per og Kim fra Vejle Sportsfiskerforening tager imod os ved Bredsten Bæk, som mangler gydebanker. Vi skal lave to gydebanker, hver på ca. 10 m.

Gydebanke 1 nær vejen.

Lodsejeren har udlagt mange håndsten, men der er ikke noget gydegrus, kun sand.

Vi skal udlægge en gydegrusblanding til små vandløb,

- 85 % i str. 16-32 mm
- 15 % i str. 33-64 mm

Vi må hæve vandstanden ca. 5 cm i den opstrøms ende af gydebanken.
Det markeres med en strip på en landmålerstok.

Vi vurderer, at bunden har et passende fald til en gydebanke (ca. 5 promille). Derfor hæver vi også vandstanden ca. 5 cm i den nedstrøms ende. Så får gydebanken det samme fald, som bækken har i forvejen.

Det er nemt at lægge gydegruset ud med en lang udlæggerarm på lastbilen

Gydegruset jævnes ud

Vi havde glemt at bestille gydegruset blandet i grusgraven, så vi måtte selv blande det ved udlægningen. Næste gang husker vi at få det blandet i grusgraven, det er nemmest.

Gydebanke 1 – det tog en time at lægge gruset ud.

Kontrol af evt. opstuvning
vha. landmålerstok med strip
i vandoverfladen

Gydebanke 2

Kontrolmåling af vandstand
10 m opstrøms gydebanke 2

Gruset til gydebanke 2 blev kørt ud med trillebør. Der var ikke ret langt, og der skulle "kun" bruges 4 m³. Normalt bruges en minidumper, rendegraver o.lign.

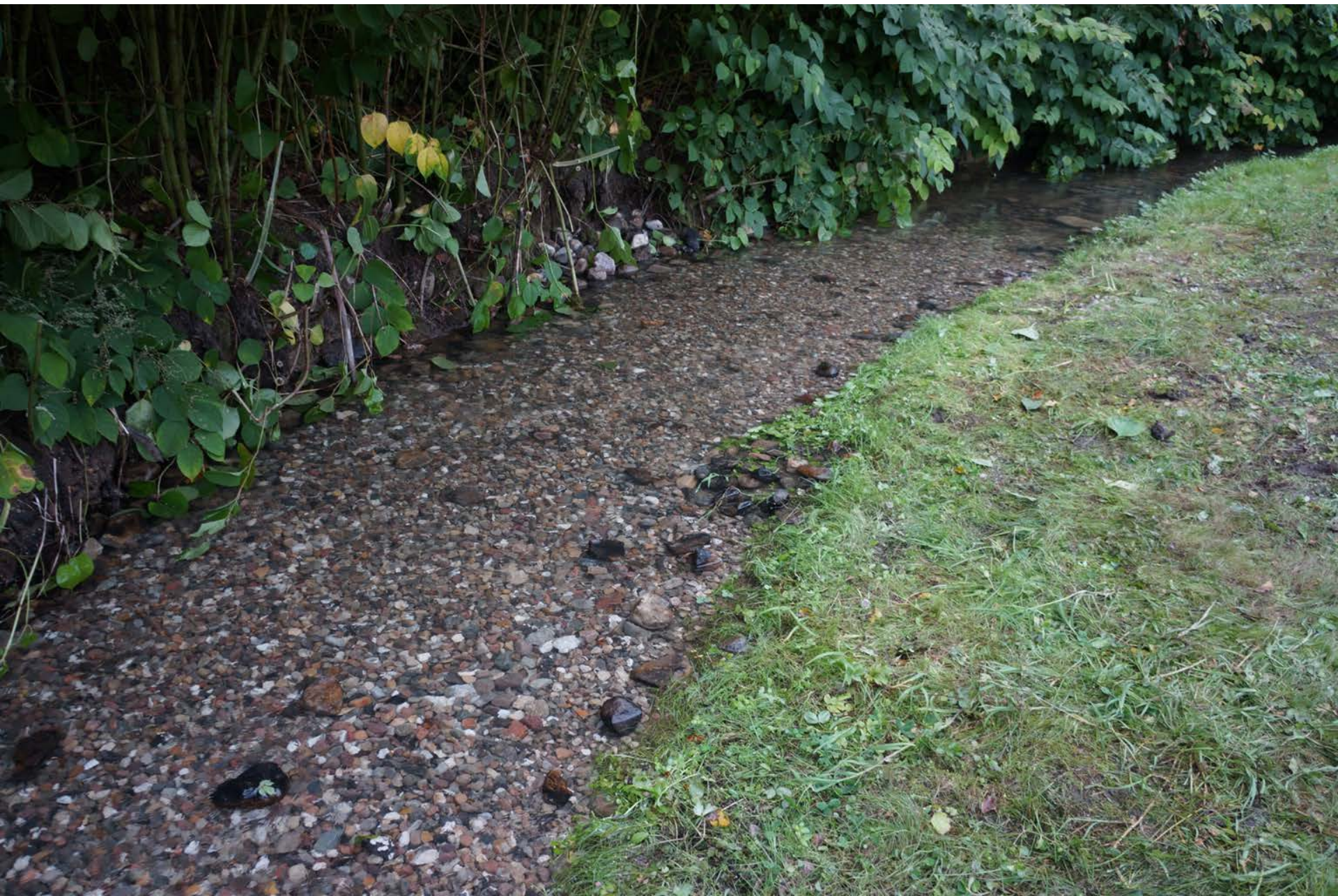

Den færdige gydebanke 2

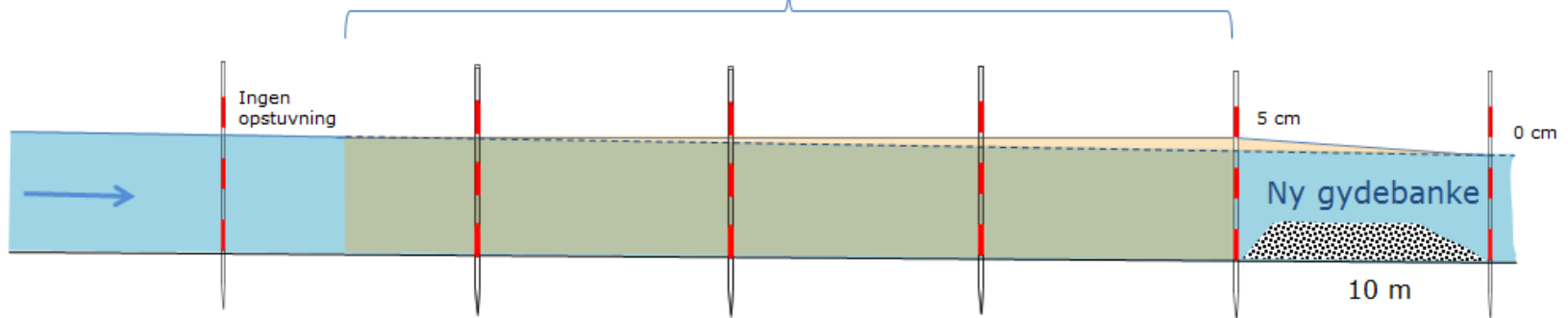

Princip for måling af opstuvningszone

Vandstanden var IKKE steget ved landmålerpinden 10 m opstrøms de to gydebanker

Opstuvningszonen var altså mindre end 10 m lang ved begge gydebanker, selv om vi hævede vandstanden 5 cm ved gydebankerne

Søndag formiddag skulle fire hold finde egnede steder til restaurering i en bæk og måle op til beregning af materialeforbrug.

Om eftermiddagen var der møde med "kommunen", som skal give tilladelse til de ønskede restaureringer. Det gik godt.

Her er der et lille styrt. Så kan vi lægge en gydebanke nedstrøms styrtet og hæve vandstanden nogle cm, uden at det hæver vandstanden opstrøms styrtet

En kop kaffe efter veludført arbejde

Tak for en god weekend

